

Slovenski izumitelj bi rad pocenil elektriko

F ANDREJA ŠALAMUN
andreja.salamun@finance.si

Pred nedavnim sta po večmesečnih pogajanjih Vladimir Markovič, izumitelj posebne naprave za pridobivanje elektrike (več o tem v članku na prejšnji strani), in Talum podpisala pismo o namestitvi; če bi jima uspelo pridobiti vlagatelja, bi lahko proizvodnja naprav, ki naj bi občutno pocenile elektriko, stekla že letos.

dnje SP-pretočnih elektrarn še nima.

Kaj pravijo v Talumu
»Pismo o nameri smo podpisali, ker se nam zdi ideja zelo zanimiva,« pravi Marko Drobnič, predsednik uprave Taluma. »Gre na srečo za precej cenejšo proizvodnjo elektrike od zdaj uveljavljenih postopkov pridobivanja,« pojasni. Sodelovanje se mu zdi smiselno, saj stroški energije v Talumu pomenijo skoraj polovico vseh stroškov in bi z njihovo znižanjem gotovo pridobili pri konkurenčni prednosti. »V interesu nam je, da se strošek električne energije v Sloveniji zniža – tudi na podlagi novih inovativnih rešitev, ki jih pomagamo spraviti v prakso,« dodaja Drobnič.

»V tem trenutku ne morem reči, da bo Talum vlagatelj v projekt, a če bo ideja zaživela, bomo tako ali drugače zraven,« obljublja. »Sodelovali bi lahko s svojim znanjem in izkušnjami, imamo ustrezne prostore za proizvodnjo, tudi infrastrukturo, lahko ponudimo storitve, ki so nam na voljo v industrijski coni,« našteva predsednik uprave Taluma.

Za megavatno uro elektrike iz SP-sistema 22 evrov

Markovič je prepričan, da bi lahko v šestih letih s postavitvijo več SP-enot v kanal Mur, od Taluma oddaljen nekaj kilometrov, proizvajali 140 megavatov električne energije po ceni 22 evrov za megavatno uro, energijo pa bi uporabljalo podjetje iz Kidričevega. »Če bi si Talum zagotovil poceni elektriko, bi to zanj lahko pomenilo velik poslovni preboj. Postal bi namreč najcenejši proizvajalec kakovostnega aluminija v Evropi in prehitel vse omenjene elektrarne.

Veliko vode bi lahko povzročilo težave

Take inovacije so dobrodošle, a morajo biti domišljene tudi za druge, ki se ne nanašajo na naravno neposredno, opozarja Peter Novak, dober poznavalec energetike. Težave lahko nastanejo na primer, ko je veliko vode. Takrat je treba pomisliti tudi na to, da lahko ta voda vsako prinese veliko mulja, večjeva, ki se lahko nabira na napravi, opozarja Novak.

Pritegniti želijo tudi znanstvenike

Podpisnika pisma o nameri želita k sodelovanju pritegniti tudi več akademsko izobraženih posameznikov ali pa ustrezno skupino Univerze v Mariboru, s katerimi že zdaj uspešno sodelujejo, pove Markovič. Prepričan je namreč, da bi kot konzorcij treh (izumitelj, podjetje in znanstveniki) izpolnjevali pogoje za pridobitev potrebnih naložbenih sredstev iz tujine. »Izkušnje namreč kažejo, da bomo denar za redno proizvodnjo težko našli doma,« se zaveda Markovič.

Bruselj denar odobril, slovenske banke ne

Za proizvodnjo ene industrijske SP-elektrarne moči enega megavata, ki na leto proizvede 8,7 gigavatne ure elektrike, bi potrebovali do 1,5 milijona evrov, pravi Markovič. Pred tremi leti je družba Izumi, ki jo vodi, že dobila možnost pridobitve 1,4 milijona evrov nepovratnih sredstev za začetek industrijske proizvodnje tovrstnih naprav. Po več kot dveh letih prepričano morala poiskati v tujini.

vani domačih bank pa Markoviču ni uspelo dobiti bančne ga posojila za pokritje vsaj 30 odstotkov odobrene naložbe. »Tako so razvojna sredstva, ki jih EU iz regionalnih skladov izplača šele po dokončanju projekta, ob koncu prejšnjega leta ostala v celoti neizkoriščena,« pove.

Tuji vlagatelji zahtevajo 51-odstotni delež

Zakaj se je omejil zgolj na domači trg? Zakaj denarja ni poiskal v tujini? »Tam s pridobitvijo sredstev ni težav, vendar smo želeli dobiček obdržati doma. Tuji vlagatelji namreč zahtevajo, da postanejo 51-odstotni lastniki družbe, kar pomeni, da bi večji del dobička od tega, sicer povsem slovenskega projekta nenehno odhajal v tujino,« pojasni Markovič.

Še vedno sicer upa, da mu bo uspelo vlagatelje, ki cenijo vlaganje v znanje in razvoj, najti doma, vendar na to ne bo čakal križem rok. Novoustanovljena skupina s Talumom in znanstveniki bo denar očito morala poiskati v tujini.